

Megjelent 1914. évi május hó 19-én.

MAGY.

KIR.

SZABADALMI



HIVATAL

SZABADALMI LEIRÁS

63709. szám.

V/h. OSZTÁLY.

Szállítható csarnok röplőgépek számára és eljárás annak fölállítására.

SCHERRER FRANZ MŰSZAKI IGAZGATÓ R/^M BONNBAN.

A bejelentés napja 1912 március hó 23-ika.

Eddigelé röplőgépek számára csak szilárdan álló vascsarnokok voltak ismeretesek. Az ilyfajta csarnokok hátránya, különösen hadászati szempontból abból állott, hogy csak azokon a helyeken lehetett leereszkedni, hol ilyen csarnok föl volt állítva. Ha pedig szétszedhető vasszerkezetek alkalmaztatnak, mégis több napot vesz igénybe, míg az ily szerkezet a kitűzött helyre vitetik, ahol a léggömb megvédhető vagy kiköthető.

Ennélfogva a léggömbnek vagy a csarnok odaszállítására kell várakoznia, ami olykor napokat vesz igénybe, vagy csak ott védhető meg, ahol a csarnok föl van állítva.

A jelen találmány tárgya egy szállítható csarnok, mely részekre szedve, automobilszekéren vagy más járműveken szállítható és a kormányozható léghajó útját követve, annak leszállításakor azonnal kéznél vannak.

A jelen találmány szerint a csarnok a léggömb leszállításának pillanatában azonnal fölépíthető és pedig oly formán, hogy a csarnok közvetlenül a lehorgonyzott léggömb fölé építtetik.

Ezen cél azáltal lesz elérve, hogy a csarnok egyes elemekből állíttatik össze, ame-

lyek a ballonvonalat alkotó, különleges járműveken szállíttatnak.

Maga a csarnok bizonyos számú, egymástól meghatározott távolságokban elrendezett oszlopokból épül, melyek egymásba tolható csövekből, U- vagy sarokvasakból avagy facölöpökből állanak. Ezen függőlyes tartók szállításuk közben a járművön távcsőszerűen egymásba vannak tolva és a lehető legkisebb mértékre megrövidítve.

Ezen, távcsőszerűen egymásba tolt csövek vagy árbocok alkalmas berendezések, például vitlával elektromos erőátvitellel, víznyomás vagy sűrített levegő segítségével lesznek a magasba emelve.

Az előbb említett járművek ezenfölül (sátorvásznat) is visznek magukkal, amelyek dobokra föl vannak csavarva s a csarnok fölépítésekor egyúttal támaszul szolgálnak a függőleges csarnoktartók merevítésére.

Amidőn most már a csarnok fölállítandó, a távcsőalakú csövek avagy árbocok a járművekről levétetnek, alkalmas talapzaton, pl. fatalpon fölállíttatnak és közöttük kifeszített kötelekkel rögzíttetnek.

Az előbb említett járművek egymástól kellő távolságban lehorgonyoztatnak, ezen távolság pedig megfelel a vászondobok

egy vagy többszörös szélességének. A sátorváson külső vége már most a távcsőszerű csőnek felső végéhez lesz erősítve, miután a szükséges számú függélyes támaszték és jármű egymás mellé van sorozva, az árbocok a már említett módon vitlakkal, elektromos erőátvitellel, víznyomással, vagy sűrített levegővel a magasba emeltetnek, miáltal a dobokról lecsavarodó vászonlapokat magukkal vonják. Ilyenformán lesz a csarnok föllálítva.

Az ugyanazon a járműveken szállított ducokkal az oszlopok egymáshoz képest tetszés szerinti magasságban kimerevíthetők úgy, hogy az egész rendszer nagyobb stabilitást nyer. Ezen ducok az árbocvégekkel összezsavarhatók vagy más módon is összeerősíthetők azokkal.

Hogy a függőleges ducok oldalnyomás ellen biztosítva legyenek, azok oldalt lehorgonyzott kötelekkel lesznek kimerevítvé.

A találmány tárgya a csatolt ábrán van föltüntetve, és pedig az

1. ábra a csarnokot oldalnézetben mutatja; a
2. ábra ugyanazt keresztmetszetben ábrázolja, a
3. ábra a csarnok föllülnézete, a
4. ábra a függélyes tartók elrendezését és a kimerevítés módját mutatja, az
5. ábra a tartókat ábrázolja a távcsőszerűleg egymásba tolt csövekkel és az oldalsó harántmerevítésekkel; a
6. ábra egy szállítókoeci oldalnézetét, a
7. ábra pedig ugyanannak előlnézetét mutatja; a
8. ábra a folytatólagos tengelyre egymás mellé helyezett vitorlavászondoboknak nézete az ágyazás föltüntetése mellett a legöngyöltés pillanatában.

(A) a távcsőszerűen egymásba tolható támasztékokat jelzi, (B) a vászondobokat, amelyek egymás mellé sorozva és legöngyöltve, a csarnoknak egy teljes oldalfalát alkotják. (C) egy tetszés szerinti szerkezetű szállítókoecit ábrázol, mely a vászondobok, a távcsőszerű támasztékok, a merevítőkötelek és egyéb szerkezeti anya-

gok szállítására szolgál. A (C) kocsinak a földhöz való megerősítése és annak lehorgonyozása valamely alkalmas módon történik. (d) sodronyköteleket ábrázol, melyek alkalmas (i) feszítőszerkezetek vagy vitlakkal lesznek megfeszítve. (m) egy kompresszor, amely (f) emelő segítségével hozatik működésbe. (g) csomópontokat jelöl, melyeken a merevítőkötelek, illetőleg a sátorvásznak vannak megerősítve.

Az előbb említett (b) kocsin 2, 3 vagy több (B) dob is lehet elrendezve, amelyeknek mindegyike, egyenlő szélességű és hosszúságú sátorvásznat hord.

A 6. és 7. ábra 3 (B) vászondobbal és 8 (o) kötél-dobbal felszerelt kocsit ábrázol; a kocsin van még ezenkívül három távcsőszerűen egymásba tolt csövekből álló oszlop is.

A sátorfal elkészítése céljából ezen (B) dobok a kocsiról levétnetnek és egy közös tengelyen egymás mögé soroztatnak, mely tengely a létesítendő csarnok mindkét hosszoldalainak irányába esik.

Ezen (B) dobok mindegyike egy-egy ily sátorvászondarabot ad a sátorfal megalkotásához. Az egyes dobok (e) csapágybakokra lesznek helyezve és erősen lehorgonyozva, hogy a föllépő húzó feszültséggel szemben elegendő ellenállásuk legyen. Valamennyi dobnak egy közös tengelyen való elhelyezése már most lehetővé teszi a sátorvásznaknak egyenletes, közös, legöngyöltését a fölszerelésnél és a dobokra való egyenletes, közös fölgöngyöltését a csarnok szétszedése alkalmával.

Az egyes dobok közös forgatás céljából alkalmas módon egymással össze lesznek kapcsolva és biztosítva.

Miután a (B) sátorvásznak végeikkel a forgó tengelyről legöngyölttettek és a legbelső csövek árbocaihoz erősítettek, mely csövek a csarnok legmagasabb részét fogják alkotni, valamennyi (m) sűrített levegőtartó, valamennyi kompresszor mellett, ill. valamennyi oszlopnál álló ember által vezényszóra működésbe hozatik és valamennyi a csarnokot hordó oszlop egyidejűleg a kívánt magasságba tolatik. Emellett a (B)

sátorvásznak az előbb említett átmenő dob-
tengelyről önműködőleg legöngyölődnek és
az egész csarnoknak viharbiztos merevsé-
get adnak.

Mihelyt a támasztékok a kihúzott hely-
zetben vannak, a csarnok használatra ké-
szzen áll, miután a léggömb befutása előtt
vagy után lefödett.

Csekély 10—12 fogatból esetleg auto-
mobilkocsiból álló kocsiparkkal az egész
léghajócsarnok a lehető legrövidebb idő
alatt alkalmaztatási helyére hozható. Az
egész csarnok fölállítása legfőljebb fél
órát vesz igénybe. Hadgyakorlaton, mozgó-
sításakor, viharban ez a legnagyobb jelen-
tőséggel bír. Az aránylag csekély költsé-
gek miatt ezen léghajócsarnok általános
alkalmaztatást nyerhet.

A kocsipark fölállítása oly formán kép-
zeltetik, hogy az az (e) dobtámasztékok-
kal egybekötve, egyúttal biztos lehorgony-
zást nyújt a csarnok számára.

A műveletek megfordításával a csarnok
még rövidebb idő alatt szereltetik le, raka-
tik a kocsikra és szállíttatik el. Kétszom-
szédos kötélvásznon illesztési helye eső el-
len megfelelő sávokkal, amelyek egyik vá-
szonhoz oldalt vannak megerősítve, átföd-
hető vagy letakarható.

SZABADALMI IGÉNYEK.

1. Eljárás léghajócsarnokok fölállítására,
melyeknél a sátorvásznakot távcsősze-
rűen egymásba tolható árbocok hordják,
azáltal jellemezve, hogy a dobokat, ame-
lyekre a vászondarabok föl vannak gön-
gyölítve, közös tengelyen a csarnokfa-
lak irányában egymás mellé sorakoztat-
juk és a vászonlapok végeit az árbo-
cok végein megerősítjük, azután az ár-
bocokat sűrített levegő segítségével föl-
állítjuk, miközben a vászonlapok a do-
bokról legöngyölődnek.
2. Az 1. igényben védett eljárás szerint
készült csarnok, azáltal jellemezve,
hogy a vászondobok szállítására való
kocsik a (B) sátorvásznak viharálló le-
horgonyzására és a merevítő (d) sod-
ronykötelek rögzítésére szolgálnak.
3. Az 1. igényben védett eljárás szerint ké-
szült csarnok, azáltal jellemezve, hogy
a vászondarabok szállítására való ko-
csik mindegyikén egy-egy vászondob oly
magasságban van elrendezve, hogy a
többi dob hozzákapcsolásánál egy vé-
gigmenő tengely képeztetik, oly célból,
hogy a csarnok egy-egy oldalán a vá-
szonlapok egyenletesen föl- és legöngyö-
líthetők legyenek.

(2 rajzlap melléklettel.)

Szállítható csarnok repülőgépek számára és eljárás fölállítására.
SCHERRER FRANZ MŰSZAKI IGAZGÁTO R^m BONNAN.

Fig.1.

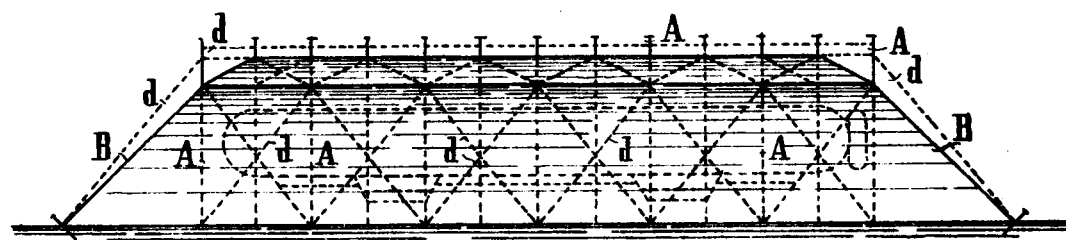


Fig.2.

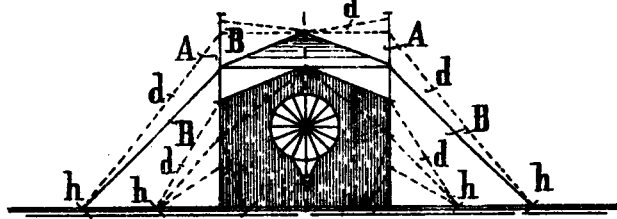


Fig.3.

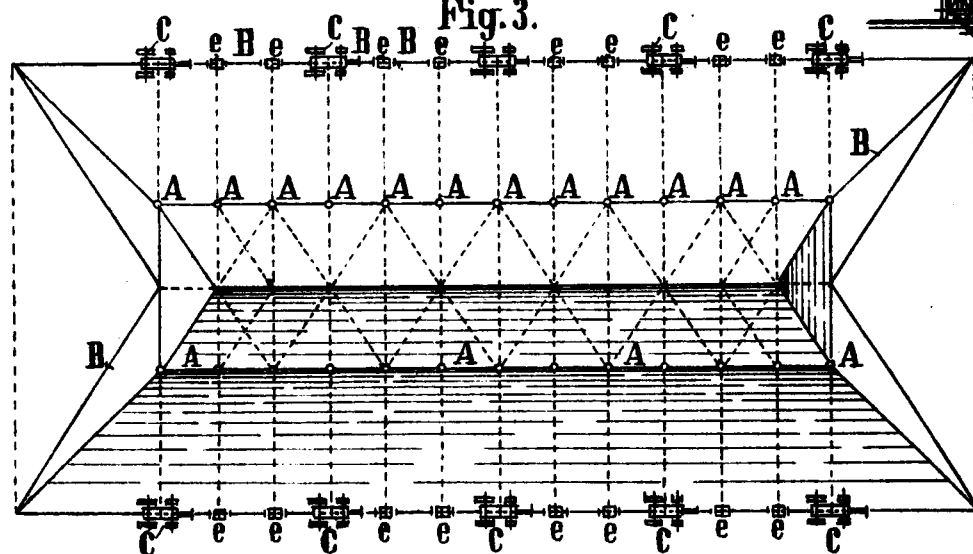


Fig.4.

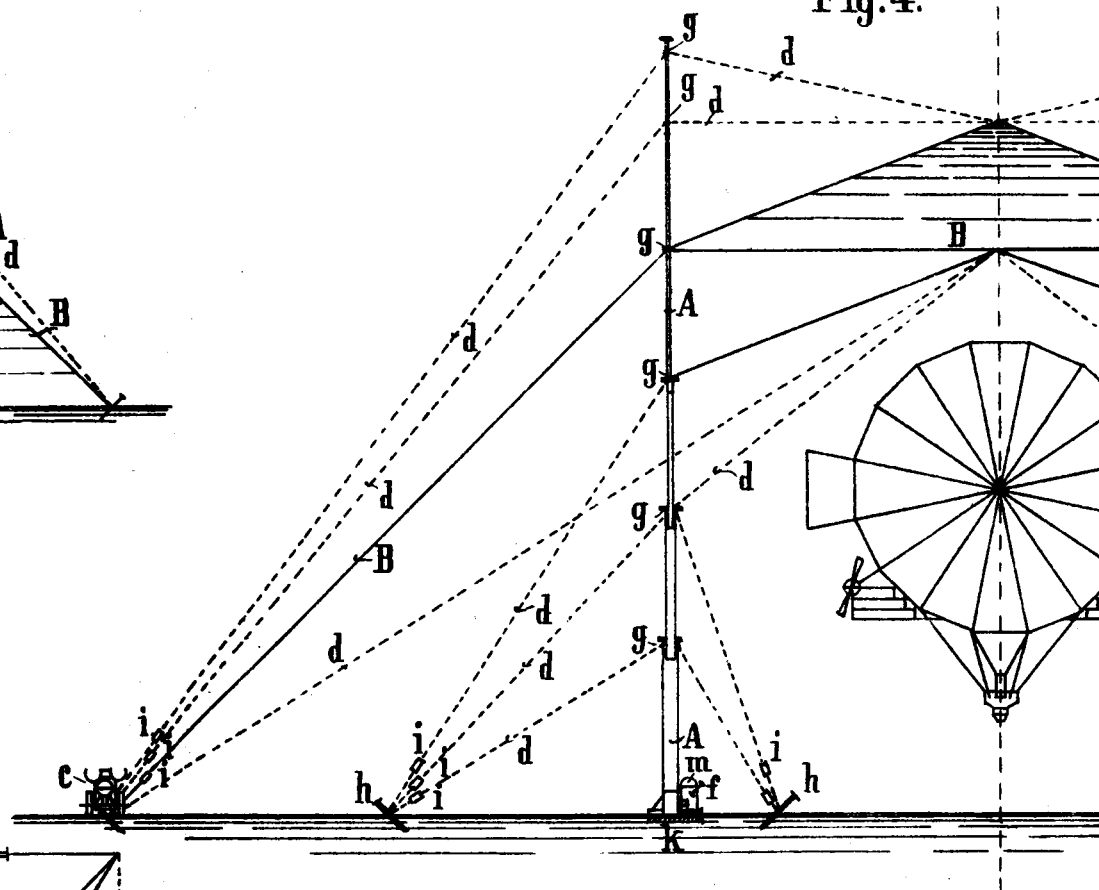
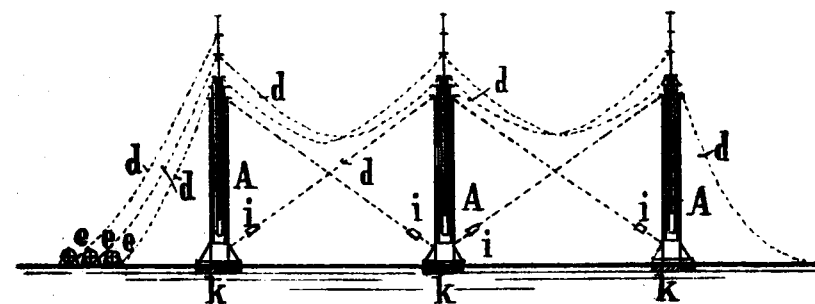


Fig.5.



Szállítható csarnok repülőgépek számára és eljárás fölállítására.
SCHERRER FRANZ MŰSZAKI IGAZGATÓ R^m BONNBAN.

Fig. 6.

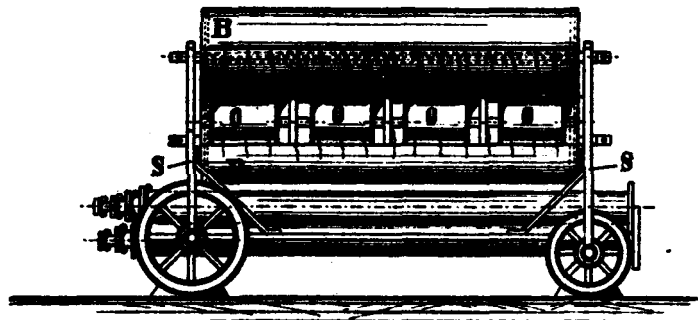


Fig. 7.

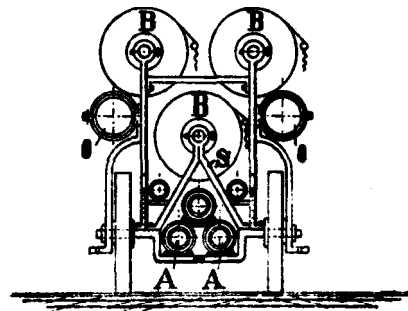


Fig. 8.

